Danmarks Skiforbund
Idrættens Hus, Brøndby Stadion 20
DK-2605 Brøndby
skiforbund@skiforbund.dk

Danmarks Skiforbund

ETISK KODEKS FOR DANMARKS SKIFORBUND

Indledning

Formålet med dette kodeks er at sætte en tydelig retning for det værdibaserede arbejde i Danmarks Skiforbund og skabe et fælles kompas for, hvad der er i orden, og hvad der ikke er i orden. Kodekset gælder for udøvere, trænere og stab, ansatte, bestyrelses- og komitémedlemmer, andre frivillige ledere, officials, forældre og øvrige personer med en rolle i eller omkring forbundets konkurrenceidræt.

Konkurrenceidrætten er bredt defineret og omfatter talentarbejdet, eliteidrætten og den almene konkurrenceidræt. For talent- og elitearbejdet skal kodekset sammen med Danmarks Skiforbunds Code of Conduct være en ledestjerne for et langsigtet og værdibaseret arbejde.

Vejen til og deltagelse i international eliteidræt er krævende og uden genveje. Der stilles krav til målrettethed, disciplin og prioritering. Netop derfor har alle voksne og organisationens beslutningstagere et særligt ansvar for, at ambitioner og præstation ikke sker på bekostning af atletens værdighed, sikkerhed, trivsel eller grundlæggende rettigheder.

I Danmarks Skiforbund vinder vi sammen og taber sammen. "Holdet står over individet."

Holdtanken betyder fælles ansvar, loyalitet over for opgaven og respekt for helheden. Den betyder ikke, at den enkelte skal acceptere krænkende adfærd, tilsidesætte egen sundhed eller sikkerhed, tie om problemer eller undlade at søge hjælp. En atlet må altid sige nej, sætte en grænse, være sagligt uenig og rejse en bekymring i god tro uden at blive straffet for det.

For den almene konkurrenceidræt skal kodekset understøtte gode trænings- og konkurrencemiljøer med fokus på kammeratskab, fællesskab, glæde og passion samt bidrage til den enkeltes udvikling - sportsligt såvel som menneskeligt.

Kodekset skal læses sammen med Danmarks Skiforbunds Grundlag for god ledelse og Code of Conduct, Samværspolitikken, Samlet grundlag for tryghed og safeguarding samt vejledningen "Tryghed - hvis du oplever noget". Konkrete gældende regler er styrende, hvis en kortere formulering i dette kodeks kan forstås anderledes.

Det etiske kodeks trådte i kraft 1. marts 2025. Denne konsoliderede redaktion i 2026 bevarer kodeksets grundstruktur og værdier, men præciserer grænserne for acceptabel og uacceptabel adfærd og sammenhængen til Danmarks Skiforbunds øvrige trygheds- og governancegrundlag.

Kodekset skal være et stabilt flerårigt værdikompas. Kontaktoplysninger, links og praktiske henvisninger kan vedligeholdes administrativt, men kodeksets grundlæggende værdier og etiske principper ændres kun, når der er en reel og dokumenteret grund, eksempelvis ændrede overordnede regler eller væsentlige erfaringer, der gør en revision nødvendig.

Nærværende kodeks skal ses i sammenhæng med det til enhver tid gældende Etisk kodeks for dansk konkurrenceidræt fastsat af Danmarks Idrætsforbund og Team Danmark.

Generelle etiske principper gældende for alle målgrupper

Konkurrenceidrætten bygger på både skrevne regler og etiske spilleregler som fairplay, respekt, ordentlighed og ansvar. Alle aktører skal bidrage til en kultur, hvor uenighed kan rummes, magt forvaltes ansvarligt, og mennesker kan sige fra uden frygt.

1. Respektér andre aktørers værdighed, grænser og rettigheder uanset køn, race, sprog, religion, politisk overbevisning, alder, handicap, seksuel orientering, social eller etnisk baggrund eller andre personlige forhold.
2. Kommunikér respektfuldt og konstruktivt - også digitalt - og skeln mellem saglig kritik af handlinger og nedgørende angreb på personer.
3. Kend og efterlev idrættens regler, organisationens beslutningskompetence og de procedurer, der gælder for den rolle, du har.
4. Reagér på og sig fra over for forhold, som opleves uacceptable, krænkende, diskriminerende, uforsvarlige eller i strid med fairplay og ordentlighed.
5. Respektér personlige og fysiske grænser. Uønsket seksuel opmærksomhed, uønsket fysisk kontakt og grooming er uacceptabelt.
6. Brug aldrig din rolle, adgang til ressourcer, sportslige muligheder, information eller organisatorisk indflydelse til at presse, kontrollere, straffe eller favorisere andre af usaglige grunde.
7. Respektér retten til saglig uenighed, kritik og indberetning i god tro. Det er ikke illoyalt at rejse en reel bekymring eller bruge en legitim klage- eller safeguardingvej.

Det fælles kompas - fem enkle spørgsmål

Magtmisbrug og psykisk pres viser sig ikke altid som én dramatisk hændelse. Det kan udvikle sig som et mønster, hvor et menneske gradvist tilpasser sin adfærd for at undgå negative reaktioner. Derfor bør alle i og omkring Danmarks Skiforbund kunne svare ja til disse spørgsmål:

- Kan jeg sige nej uden at frygte usaglige sportslige, sociale eller organisatoriske konsekvenser?
- Kan jeg være sagligt uenig med en træner, leder, kollega eller frivillig uden at blive ydmyget, isoleret eller straffet?
- Kan jeg sætte en personlig grænse og forvente, at den bliver respekteret?
- Kan jeg søge råd, støtte eller hjælp hos andre uden at blive mødt med krav om tavshed eller personlig loyalitet?
- Kan jeg rejse en bekymring i god tro uden repressalier?

Hvis svaret gentagne gange er nej, er det et tegn på, at relationen eller miljøet skal undersøges. Det afgørende er ikke kun den enkelte hændelse, men også mønstre, magtforhold og den virkning, adfærden har på den enkeltes frihed, tryghed og handlemuligheder.

Eksempler på generelt uacceptabel adfærd

Listen er ikke udtømmende. Adfærd kan være uacceptabel, selv om den ikke er nævnt her.

- social eksklusion, mobning, chikane, ydmygelse, trusler eller anden nedværdigende behandling
- diskrimination, sexistisk adfærd eller krænkende adfærd - fysisk, verbal eller digital
- uønsket seksuel opmærksomhed, seksuelle tilnærmelser, grooming eller uønsket fysisk kontakt
- gentaget psykisk pres eller kontrollerende adfærd, der får en anden til at tie, undgå uenighed, begrænse kontakt til andre eller indrette sig efter frygt for konsekvenser
- at bruge tavshed, kulde, social udelukkelse, adgang til træning, udtagelser, økonomi, støtte eller andre muligheder som middel til at fremtvinge lydighed eller personlig loyalitet
- repressalier eller negative konsekvenser over for en person, der siger fra, søger hjælp eller rejser en bekymring i god tro
- at bruge en officiel eller frivillig position til at træffe beslutninger, give instrukser eller iværksætte sanktioner uden det nødvendige mandat
- bevidst at fremsætte falske anklager eller bevidst usande oplysninger om andre. Det er ikke det samme som at rejse en bekymring i god tro, som senere ikke kan dokumenteres.

Etiske principper for udøvere

Konkurrenceidrætten skal være en arena, hvor udøveren kan stræbe efter egne og holdets mål, udvikle sig individuelt og sammen med holdkammerater og finde glæde, sammenhold og mening. Udøveren har et medansvar for miljøet, men har aldrig ansvar for at acceptere uacceptabel adfærd fra personer med større magt eller organisatorisk ansvar.

1. Hold dig opdateret om idrættens regler og normer og overhold dem både i og uden for konkurrence.
2. Påtag dig medansvar for et trænings- og konkurrencemiljø, der understøtter udvikling, præstation og trivsel.
3. Vær opmærksom på din rolle som værdibærer og rollemodel for andre udøvere.
4. Bidrag til åben dialog om værdier, kultur og god adfærd.
5. Vær opmærksom på dit fysiske og mentale helbred og søg hjælp ved skade, sygdom og mistrivsel.
6. Tag ansvar for egen udvikling som atlet og menneske, og respektér samtidig andres ret til egne valg, grænser og støttepersoner.

Eksempler på uacceptabel adfærd for udøvere

- at mobbe, ekskludere, ydmyge, true eller chikanere holdkammerater, konkurrenter eller andre
- at bruge nedsættende, diskriminerende eller seksuelt krænkende sprog eller indhold - også digitalt
- at presse andre til at tie om uacceptable forhold eller deltage i handlinger, de ikke ønsker
- at bidrage til et miljø, hvor en holdkammerat straffes socialt eller sportsligt for at sige fra eller søge hjælp
- bevidst usportslig adfærd, snyd eller handlinger, som alvorligt underminerer fairplay og respekt.

Etiske principper for trænere og stab

Trænere og øvrige stabsfunktioner er nøglepersoner i udviklingen af atleter og træningsmiljøer. Rollen indebærer faglig autoritet, adgang til sportslige muligheder og ofte stor personlig indflydelse. Den magt skal forvaltes med respekt for atletens værdighed, selvstændighed, grænser og ret til støtte fra andre.

1. Påtag dig ansvaret for et trænings- og konkurrencemiljø, der understøtter sportslig og personlig udvikling, præstation og trivsel.
2. Vær bevidst om den magt og afhængighed, der kan ligge i trænerrollen, og brug den aldrig til at skabe personlig kontrol eller lydighed.
3. Skab reel mulighed for dialog om værdier, kultur, adfærd og trivsel - også når atleten er uenig med dig.
4. Tag udgangspunkt i atletens ambitioner og muligheder og tilpas træning og konkurrence til alder, erfaring, udviklingstrin og modenhed.
5. Lær den enkelte atlet at tage ansvar for egen udvikling og respekter atletens ret til at modtage råd, støtte og vejledning fra andre relevante personer.
6. Vær opmærksom på atletens fysiske og mentale helbred og understøt atleten ved skade, sygdom og mistrivsel.
7. Accepter at en atlet kan sige nej, sætte en grænse, stille spørgsmål eller rejse en bekymring uden at dette i sig selv gøres til et spørgsmål om loyalitet eller karakter.

Eksempler på uacceptabel adfærd for trænere og stab

- at udnytte trænerrollen, adgang til hold, udtagelser, træning, økonomisk støtte eller andre sportslige muligheder til at presse, kontrollere, true eller favorisere atleter af usaglige grunde
- gentagen ydmygelse, nedgørelse, råben, hån eller overdreven negativ kritik, som skader atletens værdighed eller trivsel
- at skabe et mønster, hvor atleten bliver bange for at sige nej, være uenig, sætte grænser eller kontakte andre
- at bruge tavshed, kulde, ignorering, social eksklusion eller sportslige konsekvenser som straf for uenighed eller kritik
- at kræve personlig loyalitet, hemmeligholdelse eller afstand til forældre, andre trænere, fagpersoner eller støttepersoner som betingelse for samarbejde eller sportslige muligheder
- uønsket seksuel tilnærmelse, intim eller fysisk kontakt eller anden adfærd, der overskrider atletens grænser eller gældende samværsregler
- usagligt eller grænseoverskridende pres omkring krop, vægt, mad, træningsmængde, skade eller præstation
- at tilsidesætte eller bagatellisere alvorlige tegn på skade, sygdom eller mistrivsel

- at bruge atleter som middel til egne personlige, sportslige, økonomiske eller karrieremæssige interesser på bekostning af atletens interesser.

Etiske principper for ansatte, bestyrelses- og komitémedlemmer samt andre frivillige ledere

Ansatte og frivillige ledere har et særligt ansvar, fordi organisatoriske beslutninger kan få store konsekvenser for atleter, frivillige og forbundet som helhed. Autoritet følger af et mandat - ikke af anciennitet, engagement, titel, personligt netværk eller flertal i et uformelt forum.

1. Værn om organisationens legitimitet, åbenhed og de grundlæggende værdier i dansk idræt.
2. Handl inden for dit mandat og respekter den besluttede arbejdsdeling mellem politisk ledelse, daglig ledelse, faglig rådgivning og frivillige roller.
3. Skab rammer, der understøtter sportslig og personlig udvikling, præstation, trivsel og retssikkerhed.
4. Sørg for et reelt rum for dialog, kritik og uenighed. Saglig kritik, bekymringer og indberetninger i god tro er legitime og må ikke mødes med repressalier.
5. Sikr, at formelle regler, god forvaltningsskik, habilitet og gældende procedurer efterleves.
6. Løs konflikter retfærdigt, sagligt og proportionalt. Når en beslutning kan få væsentlige negative konsekvenser for en person, skal sagen være tilstrækkeligt oplyst, den berørte skal som udgangspunkt høres, og beslutningen skal træffes af den kompetente instans.
7. Beskyt organisationen mod personlige dagsordener, usaglige kampagner og parallelle beslutnings- eller sanktionssystemer, samtidig med at legitim kritik og indberetning beskyttes.

Eksempler på uacceptabel adfærd for ansatte og frivillige ledere

- at bruge sin position, titel, adgang til information eller beslutningsindflydelse til at fremme egne, en klubs eller nærtståendes særinteresser på bekostning af atleter eller organisationen
- at træffe, meddele eller forsøge at håndhæve instrukser, udelukkelser, sanktioner eller andre væsentlige beslutninger uden kompetence eller mandat
- at bruge en komité, bestyrelse, arbejdsgruppe eller anden frivillig position som platform for en personlig kampagne mod en atlet, medarbejder, frivillig eller Danmarks Skiforbund
- at fremsætte alvorlige beskyldninger som om de er organisationens holdning, når man ikke har mandat, eller uden et tilstrækkeligt faktuelt grundlag
- at undlade at høre en berørt person, ignorere væsentlige oplysninger eller sammenblande rygter, antagelser og dokumenterede fakta i en sag med alvorlige konsekvenser
- usaglig forskelsbehandling, diskrimination, favorisering eller manglende håndtering af habilitet
- at anvende loyalitetsbegrebet til at lukke ned for saglig kritik, uenighed eller safeguarding-henvendelser
- at ignorere eller forsøge at skjule alvorlige bekymringer om krænkelser, trivsel, sikkerhed eller misbrug
- repressalier eller pres mod personer, der i god tro rejser en bekymring, bruger en klage- eller safeguardingvej eller siger fra
- at dele fortrolige eller følsomme oplysninger uden et sagligt og nødvendigt formål.

Etiske principper for løbsofficials

Officials udøver myndighed i konkurrencesituationen og skal sikre fairness, forudsigelighed og respekt. Rollen må aldrig bruges som personligt magtmiddel.

1. Bidrag til en retfærdig og fair konkurrencesituation.
2. Vær upartisk og respektér udøvere, trænere og dem, der støtter dem.
3. Tag ansvar for dine beslutninger og vær åben for at begrunde dem.
4. Vær bevidst om den indflydelse og magt, du har som official.
5. Udnyt aldrig officialrollen til at fremme egne eller andres særinteresser på bekostning af udøvernes eller idrættens interesser.

Eksempler på uacceptabel adfærd for officials

- partisk eller usaglig behandling af udøvere, hold eller klubber
- nedværdigende, truende, hånende eller diskriminerende kommunikation
- misbrug af officialrollen til at straffe, favorisere eller presse bestemte personer

- at lade personlige relationer, konflikter eller interesser påvirke afgørelser uden at håndtere habiliteten
- at anvende myndighed uden for det mandat eller de regler, som gælder for opgaven.

Etiske principper for forældre

Forældre bør støtte barnet på barnets egne præmisser og ikke bruge barnets sport som middel til egne ambitioner, konflikter eller position i miljøet.

1. Fokusér på læring, udvikling, glæde og udfordringer - ikke udelukkende på resultater.
2. Bidrag til barnets sportslige og personlige udvikling i samspil med trænere og stab, med selvstændighed som mål.
3. Lyt til barnets behov, afstem forventninger og lad ikke egne ambitioner overskygge barnets glæde og trivsel.
4. Vær opmærksom på barnets fysiske og mentale helbred og søg hjælp ved skade, sygdom eller mistrivsel.
5. Bidrag til et godt miljø i tillidsfuldt samarbejde med trænere, ansatte, frivillige og andre forældre.

Eksempler på uacceptabel adfærd for forældre

- at presse barnet til deltagelse, træning eller præstation for at opfylde forælderens egne ambitioner
- at råbe ad, latterliggøre, ydmyge eller nedgøre barnet, andre atleter, trænere eller officials
- at forsøge at skabe usaglige sportslige fordele for eget barn gennem pres, trusler, konflikter eller utilbørlig påvirkning
- at bidrage til mobning, social eksklusion, diskrimination, chikane eller personkampagner - også i forældregrupper og på digitale platforme
- at tilsidesætte barnets fysiske eller mentale trivsel for at fastholde træning, konkurrence eller resultater
- at reagere negativt mod barnet eller andre, fordi de siger fra eller søger hjælp.

Når en bekymring bliver til en sag

Det skal være let at rejse en bekymring og svært at sanktionere vilkårligt. En person behøver ikke have beviser eller kunne placere en hændelse juridisk for at bede om hjælp. Men hvis organisationen overvejer en beslutning, der væsentligt begrænser en persons rettigheder, adgang til aktiviteter, støtte eller sportslige muligheder, skal almindelige principper om kompetence, habilitet, sagligt grundlag, høring, proportionalitet og relevant klageadgang respekteres.

Midlertidige beskyttelsestiltag kan være nødvendige, mens en sag undersøges. De må ikke fremstilles som en afgørelse om skyld og skal være sagligt begrundede og så begrænsede som muligt.

Hvis du oplever eller ser uacceptabel adfærd

Du behøver ikke selv kunne afgøre, hvilken regel der eventuelt er overtrådt, før du søger hjælp eller rejser en bekymring. Danmarks Skiforbunds aktuelle vej til hjælp fremgår af "Tryghed - hvis du oplever noget" og den centrale side om tryghed og safeguarding på skiforbund.dk.

En atlet eller anden berørt person behøver ikke først gå gennem træner, sportschef eller klub, før Danmarks Skiforbund kan kontaktes. I relevante Team Danmark-elitemiljøer kan EliteSupport under Anti Doping Danmark desuden kontaktes som uafhængig mulighed.

Det er legitimt at rejse en bekymring i god tro. Bevidst falske anklager og bevidst usande oplysninger er ikke acceptable.

Referencegrundlag

Kodekset bygger på Danmarks Skiforbunds godkendte etiske kodeks fra 2025 og er konsolideret med forbundets aktuelle dokumenter om god ledelse, samvær, tryghed og safeguarding. Ved præciseringen af magt, uacceptabel adfærd og rolleansvar er der desuden set på Etisk kodeks for dansk konkurrenceidræt (DIF og Team Danmark), Anti Doping Danmarks EliteSupport samt Dansk Sejlunions etiske kodeks. Kodekset gengiver ikke disse dokumenter udtømmende.

Danmarks Skiforbunds bestyrelse vurderer efter behov, om ændringer i overordnede regler eller væsentlige erfaringer giver grundlag for en egentlig revision af kodekset. Redaktionelle opdateringer af links, kontaktoplysninger og dokumenthenvisninger kan foretages administrativt uden at ændre værdierne.